

MINNGORTUUNNGUUP ATUARFIA - ÆLDSTETRINNET

Af: Bodil Brandt, afdelingsleder

Fra 2001 – 2004 havde vi skoleudviklingsfirmaet Fleksibel Skole ved Hanna Hansen og Erik Torm tilknyttet skolen. At stifte bekendtskab med disse to mennesker satte for alvor gang i processen omkring skoleudvikling på Minngortuunnguup Atuarfia.

I første omgang lærte de os en hel masse omkring struktur på møder i forbindelse med vores netop opstartede opdeling i afdelinger. Der blev sat fokus på langtidsplanlægning, ansvarsfordeling i forbindelse med afholdelse af møder, vi lærte en masse om at lade alle komme til orde i den mindre gruppe, og ikke mindst fandt vi hurtigt ud af fordelene ved kun at være tilknyttet et trin: det gav mindre enheder, det blev lettere at rokere rundt på lektioner og lærere til elevernes fordel osv., vi var på vej mod en fleksibel tilrettelæggelse af vores undervisning.

Senere blev vi sat i gang med at udvikle vore egne handleplaner, som eleverne nu bruger i grønlandsk, dansk og matematik, så vi kan sætte eleven i centrum i forbindelse med undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse. Der

blev arbejdet med at planlægge undervisningen ud fra cirkelprogrammer, som lægger op til noget fælles stof på holdet / i klassen, opgaver „lektier“ som skal løses af alle og opgaver, som er tilrettelagt ud fra, hvad den enkelte elev ønsker at arbejde mere med. Vi blev opfordret til ind imellem at bryde de traditionelle klasser op, inddele eleverne i hold ud fra kursusprogrammer og niveaudeling. Samtidig lærte de os også noget om forskellige læringssyn, opstilling af mål for undervisningen og vigtigheden af at evaluere. Til inspiration kan anbefales videoen fra det danske undervisningsministerium: „Dialogen i undervisningen“.

Vi har i samme tidsrum forsøgt i så vid udstrækning som muligt at deltage i relevante centrale kurser fra Inerisaavik / Ilinnarfissuaq. Skoleudviklingsfirmaet lærte os noget meget grundlæggende: *Udviklingen skal komme som et ønske indefra, og der må gerne tages små skridt fremad, så man hele tiden kan følge med.*

Skolelærere er vanemennesker, så vi har flere gange slået „PLEJER“ ihjel. Dette gøres ikke på én gang. Vi er ikke færdige, men vi er på vej, vi er i gang med en udvikling

på vej mod at have Landstingsforordning nr. 8 af 21. maj 2002 om folkeskolen implementeret i 2008. Det er vigtigt undervejs at sætte sig nogle delmål, som kan måles, de små skridt, der så skal føre frem til fuldførelsen af implementeringen i 2008.

Implementering af den nye forordning i den gamle

Selv om vi i ældstetrinnet først til august 2005 modtager den første årgang, der går efter den nye forordning, forsøger vi allerede nu at implementere flere ting i den eksisterende forordning.

Vi har udarbejdet handleplaner, som vi bruger i fagene grønlandsk, dansk og matematik. To gange årligt udfyldes / revideres handleplanerne med faglæreren, og de danner således udgangspunkt for den videre tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen, så der tages hensyn til den enkelte elevs målsætninger.

Den nye forordning stiller også krav om tværfaglig undervisning. I indeværende skoleår har vi planlagt to emneuger. I november afviklede vi en erhvervsuge for alle elever på ældstetrinnet; vi startede med at arbejde med elevernes uddannelses-

planer /-ønsker, og i nært samarbejde med byens erhvervsliv gennemførte vi mange besøg på virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Desuden var en del virksomheder på besøg her på skolen, igen planlagt ud fra den enkelte elevs ønsker. I omtalte uge gennemførtes også sexualundervisning med hjælp af en af forebyggelseskonsulenterne. Det er meget positivt, at vi på den måde kan inddrage erhvervslivet og andre uddannelsessteder i vores undervisning.

Ultimo februar skal næste emneuge afvikles, denne gang handler det hele om faget „Lokale valg”, dvs der bliver mulighed for udeliv på forskellige måder: ski, hundeslæde, sneskulptur, desuden bliver der et dramahold, et sang- / dansehold og et caféhold, som vil sælge sund mad. Gennem de seneste år har vi i nogle klasser brugt noget tid på større projekter, det har både været med et fælles tema for hele klassen, men der har også været mulighed for, at eleverne frit har kunnet vælge emne alt efter deres interesse. I projektpersonerne har skemaet været brudt op, så eleverne udelukkende har arbejdet med deres projekter, og lærerne har så fungeret som vejledere / konsulenter. Den arbejdsform stiller store krav til elevernes selvdisciplin, men det har været en fornøjelse at følge, hvordan de fleste er gået i gang med og har gennemført opgaven. Elevernes frem-

læggelser af deres projekter har været åbne for forældrene, som viste stor interesse. Vi har fået positive tilbagemeldinger fra uddannelsessteder, som er glade for, at projektarbejdsformen ikke er ukendt for eleverne.

Fra kurser til hverdag

Både ledere og lærere på skolen har deltaget i en hel del kurser i forbindelse med indførelsen af Atuarfitsialak. Som ledere har vi bl.a. lært noget om målstyring, altså hvor vil vi hen med vores skole. Vi har i den forbindelse afholdt en pædagogisk dag, hvor vi bl.a. afdækkede stærke og svage sider og således blev opmærksomme på, hvad vi skal fokusere på i vores efteruddannelse, såvel på skolen som helhed som for afdelingen. Via MUS-samtaler (medarbejderudviklingssamtaler) prøver vi at være opmærksomme på de samme ting for den enkelte lærer. På skolerne har vi fået læreplaner for de enkelte trin (læreplanen for ældstetrinnet er på vej), og ud fra disse skal undervisningen tilrettelægges.

Fra vores skole deltog flere lærere i foråret 2004 i et kursus om tekstforståelse, hvor vi blev sat i gang med at se på læringsmålene i grønlandsk og dansk. Vi valgte efterfølgende at fortsætte arbejdet, og alle undervisere i fagene blev inddraget. Det er nu mere klart for alle, hvilke krav der stilles til de to fag på de

tre trin, altså hvad skal eleverne lære i 1. – 3. klasse, 4. – 7. klasse og 8. – 11. klasse. Vi arbejder videre med det og er således i gang med at lave „opskrifter” til at nå de forskellige delmål. Lærerne i grønlandsk og dansk opfordres endvidere til at planlægge skoleåret således, at de forskellige delmål gennemgås på samme tid i de to fag, eksempelvis arbejdes der med referat i begge fag på samme tid. Vi har valgt yderligere at sætte fokus på matematik og naturfag, og her i foråret går vi i gang med målstyringsprocessen på de fire fag / fagområder.

Elevansvar – forældre – samarbejde

Ved at udarbejde handleplaner for den enkelte elev tages der hul på elevansvaret. En del lærere i ældstetrinnet arbejder med cirkelplanlægning, hvor der er god mulighed for at differentiere undervisningen. Noget stof vil være fælles for holdet / klassen (læreransvar), noget har eleven selv ansvaret for at få lavet (lektier), og endelig gives der mulighed for at arbejde ekstra med områder, som den enkelte elev selv har ønsket.

Vi planlægger gerne, så eleverne skal fremlægge noget mundtligt, da det ofte er en af deres svage sider og noget, som de også selv ønsker at arbejde på at udvikle. Desuden arbejdes der både med emnearbejde, rapportskrivning og projekter.

En del klasser på ældstetrinnet har fra indeværende skoleår lagt forældresamtalerne om. Der afsættes længere tid til den enkelte elev, som ud fra sine handleplaner og arbejder orienterer forældrene om, hvad der er arbejdet med, og hvor langt vedkommende er nået. Det medfører, at der er stor interesse fra forældreside. Der kommer mere fokus på fagligheden, og klasse-lærer / faglærere sørger for, at det sociale og personlige aspekt ikke bliver glemt.

Vi håber, at vi dermed er med til at gøre eleverne klar til at komme videre efter folkeskolen, hvad enten det skal være i erhvervslivet eller på en videregående skoleuddannelse. I den forbindelse vil vi gøre opmærksom på, at i 2008 bliver to årgange færdige fra folkeskolen, den sidste årgang efter den gamle forordning og den første årgang efter den nye forordning Atuarfitsialak.

Brobygning – fra mellemtrin til ældstetrin

Til august skal vi for første gang i ældstetrinnet modtage en klasse, der i flere år er blevet undervist efter den nye skoleforordning. Derfor planlægger vi nogle møder, således at de lærere, der afgiver klasserne, kan orientere de kommende lærere om, hvordan der er blevet undervist, om målene er nået osv. Der bliver altså mulighed for en videreførelse af elevernes handleplaner. Vi håber, at vi dermed kan gøre overgangen lettere for både elever, forældre og lærere.

Arbejdstidsaftalen

Til august 2004 trådte en nye arbejdstidsaftale for lærere i kraft. Den synliggør lærernes arbejdstid ved at tildele tid til de forskellige opgaver, en lærer udfører. Lærerne tildeles tid til alle deres opgaver et år forud, regnet fra skoleårets begyndelse, så der skal planlægges på lang sigt. Vores skoleår har vi valgt at dele op i fire semestre, og senest fire uger før hver semesterstart skal den enkelte lærer have uddelt sin mødeplan for det kommende semester. Mødeplanen skal indeholde både undervisningstid og anden mødeaktivitet, f.eks. afdelingsmøder, forældremøder, emneuger osv.

I flg. arbejdstidsaftalen får man tildelt tid til både undervisning og andre aktiviteter, f.eks. kurser. Såfremt kurser afholdes i den normale undervisningstid, skal læreren før eller efter kurset læse de manglende undervisningslektioner, som vedkommende jo ikke kan gennemføre, mens han / hun er på kursus. Elevernes skemaer kan derfor ændre sig fra uge til uge, men før hver semesterstart får eleven ugeskemaer med hjem for det kommende semester.

Iflg. den nye arbejdstidsaftale skal der på hver skole oprettes et sikkerheds- og samarbejdsudvalg (SISU). Vi har hos os valgt at prioritere arbejdet i SISU højt. I udvalget har vi udarbejdet retningslinjer for følgende områder:

- Planlægning af lærernes arbejdstid og ændringer deri

- Arbejdstidens fordeling
- Mødeplanens udarbejdelse
- Tildeling af tid ud over mødeplanen
- Ændringer i mødeplanen
- Anvendelse af lokaler til aktiviteter, der fremgår af mødeplanen
- Lærernes træffetider uden for tidsrummet 8-16
- Kursusaktivitet
- Skolefester
- Udvalgsarbejde
- Vikardækning
- Specialundervisning
- Introduktion for nye lærere
- Vejledning og tilsyn med erhvervspraktik
- Sygemelding
- Information til forældre

Desuden har vi lavet funktionsbeskrivelser for følgende funktioner:

- Afdelingsleder
- Fagvejleder
- Leder og medarbejder af pædagogisk servicecenter
- Rådgivningslærer for begynderundervisning
- Rådgivningslærer for specialundervisning
- Rådgivningslærer for 7. – 11. klasse

Det var svært at tage hul på, men nu er det en stor hjælp i vores daglige arbejde. Det er som så meget andet en proces, der ikke bare lykkes med det samme. Vi har det første år gjort os nogle erfaringer og har netop været i gang med en revision af både retningslinjer og funktionsbeskrivelser.

